

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium sv. Moniky, Prešov
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania v Gymnázium sv. Moniky v Prešove zlepšením čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011W807
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub pre čitateľskú gramotnosť
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	20. 12. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium sv. Moniky
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anežka Richtariková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gymonika.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová: čitateľská gramotnosť, metakognícia, text, test, Bloomova taxonómia kognitívnych cieľov, cieľové požiadavky na maturitnú skúšku, stratégie pri práci s textom, analýza a interpretácia literárneho diela, štátny vzdelávací štandard, súbor vzdelávacích cieľov (integrovaných do kľúčových kompetencií), obsahový vzdelávací štandard; výkonový vzdelávací štandard, autoregulácia učenia, učenie pre život, kritické myslenie, obsah a forma textu, posolstvo a aktualizácia diela, J. G. Tajovský: Maco Mlieč, priamy, nespoľahlivý a vševediaci rozprávač.

krátka anotácia: analyzovať povinné literárne diela v ŠVP – J. G. Tajovský: Maco Mlieč, čítať textové ukážky a vypočítať si modernú interpretáciu Maca Mlieča na Baštrngu od Michala Kubovčika (In: [https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_\(bastrng\).html](https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_(bastrng).html)), rozvíjať čitateľskú gramotnosť a metakogníciu v čítaní, schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s textom. Analyzovať formu diela Maco Mlieč od Tajovského – v historickom kontexte 2. vlny realizmu, ktorá rieši otázku zemianstva kriticky. Charakterizovať spôsob zobrazenia postáv na princípe kontrastu (Maco – gazda). Vyhľadať znaky realizmu v diele – téma majetku, dedinské prostredie, typizácia, nepriama charakteristika cez meno, jazyk a konanie. Analyzovať rozprávača v 1. os. sg. – priameho (autorského), vševediaceho a znaky nespoľahlivého rozprávania. Vysvetliť vonkajšiu a vnútornú kompozíciu literárneho diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície epického diela na poviedku Maco Mlieč. Porovnať postavu Maca Mlieča s postavou Ondráša Machuľu z poviedky Neprebudený od M. Kukučina. Analyzovať hendikep, spoločenské postavenie, životnú filozofiu a smrť Maca Mlieča. Vyhľadávať znaky expresivity a hovorového štýlu v diele – slangové slová, nárečové, archaizmy, vysvetľovať ich funkčnosť v texte. Vyhľadávať umelecké prostriedky – kontrasty, protiklady, paradoxy, iróniu, humor, symboliku. Identifikovať znaky umeleckého rozprávania, úvahového slohového postupu, druhy opisu a charakteristiky. Verbalizovať posolstvo a aktualizáciu diela.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Privítanie.
2. Čítanie ukážok z poviedky Maco Mlieč od J. G. Tajovského a počúvanie modernej interpretácie Maca Mlieča na Baštrngu od Michala Kubovčika (In: [https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_\(bastrng\).html](https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_(bastrng).html))
3. Analýza poviedky Maco Mlieč od Tajovského – v historickom kontexte 2. vlny realizmu, ktorá rieši otázku zemianstva kriticky.
4. Vyhľadávanie znakov realizmu v diele – téma majetku, dedinské prostredie, typizácia, nepriama charakteristika cez meno, jazyk a konanie.
5. Charakteristika zobrazenia postáv na princípe kontrastu (Maco – gazda).
6. Analýza rozprávača v 1. os. sg. – priameho (autorského), vševediaceho a znakov nespoľahlivého rozprávania.

7. Vonkajšia a vnútorná kompozícia literárneho diela, aplikovať fázy vnútornej kompozície epického diela na poviedku Maco Mlieč.
8. Porovnávanie postavy Maca Mlieča s postavou Ondráša Machuľu z poviedky Neprebudený od M. Kukučina.
9. Analýza hendikepu, spoločenského postavenia, životnej filozofie a smrti Maca Mlieča.
10. Vyhľadávanie znakov expresivity a hovorového štýlu v diele – slangových slov nárečových, archaizmov; ich funkčnosť v texte.
11. Vyhľadávanie umeleckých prostriedkov – kontrastov, paradoxov, protikladov, irónie, humoru, symboliky.
12. Identifikácia znakov umeleckého rozprávania, úvahového slohového postupu, druhov opisu a charakteristiky.
13. Verbalizácia posolstva a aktualizácie diela

Členovia pedagogického klubu čítali, prehrávali si – modernú interpretáciu M. Kubovčíka na Baštrngu(In:[https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_\(bastrng\).html](https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_(bastrng).html)), interpretovali a analyzovali ukážky z diela Maco Mlieč od J. G. Tajovského. Počas práce s textovými ukážkami monitorovali a komentovali svoje vlastné učenie a myslenie. V priebehu práce s literárnym textom si teda jednotliví členovia vytvárali rozličné stratégie učenia. Dôležitým krokom pri vytváraní stratégií bolo kladenie otázok a vzájomná konfrontácia i argumentácia pri ich zodpovedaní.

Základom realizácie čitateľskej stratégie bolo: „Myslieť nahlas“ – jednotliví členovia pedagogického klubu čítali nahlas text po častiach a prezentovali spôsob svojho rozmyšľania nad textom, identifikoval zložité výrazy, slovné spojenia, vysvetľovali, ako porozumieť ich zmyslu z prečítaného, predpovedali, čo asi bude nasledovať; počas aktivity písali na tabuľu poznámky, alebo graficky spracovávali text, vypisovali kľúčové slová; - na záver aktivity zhodnotili na základe poznámok ako porozumeli čítanému, či táto stratégia bola vyhovujúca, či použijú nabudúce niečo iné. Počas práce s textom prechádzali členovia klubu od najjednoduchších poznávacích zručností po najzložitejšie – od získavania informácií, cez utváranie širšieho porozumenia, rozvinutia interpretácie, po uvažovanie o obsahu a forme diela až hodnotenie. Metakogníciu uplatňovali členovia pedagogického klubu v troch fázach: (pred čítaním/učením sa, v priebehu čítania/učenia sa, po čítaní/učení sa.)

Členovia pedagogického klubu si čítali vybrané ukážky z diela Maco Mlieč od J. G. Tajovského, interpretovali ich, analyzovali, hodnotili..., pričom využívali rozličné stratégie

práce s textom a poznámky zaznamenávali na tabuľu.

Jednotliví členovia pedagogického klubu analyzovali formu diela Maco Mlieč od Tajovského – v historickom kontexte 2. vlny realizmu, ktorá rieši otázku zemanstva kriticky. Charakterizovali spôsob zobrazenia postáv na princípe kontrastu (Maco – gazda). Vyhľadávali znaky realizmu v diele – tému majetku, dedinské prostredie, typizáciu, nepriamu charakteristiku cez meno, jazyk a konanie. Analyzovali rozprávača v 1. os. sg. – priameho (autorského), vševediaceho a znaky nespoľahlivého rozprávania. Vysvetľovali vonkajšiu a vnútornú kompozíciu literárneho diela, aplikovali fázy vnútornej kompozície epického diela na poviedku Maco Mlieč. Porovnávali postavu Maca Mlieča s postavou Ondráša Machuľu z poviedky Neprebudený od M. Kukučina. Analyzovali hendikep, spoločenské postavenie, životnú filozofiu a smrť Maca Mlieča. Vyhľadávali znaky expresivity a hovorového štýlu v diele – slangové slová, nárečové, archaizmy, vysvetľovali ich funkčnosť v texte. Vyhľadávali umelecké prostriedky – kontrasty, protiklady, paradoxy, iróniu, humor, symboliku. Identifikovali znaky umeleckého rozprávania, úvahového slohového postupu, druhy opisu a charakteristiky. Verbalizovali posolstvo a aktualizáciu diela. Debatovali o vhodnosti zaradenia tohto diela do povinného čítania, resp. či môže nahradiť moderná interpretácia pôvodný text.

Pri práci členovia klubu využívali rozličné zdroje, napr.:

GREGOROVÁ, I., LAPITKA, M., 2009. *Literatúra pre I. ročník gymnázií a stredných odborných škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s. r. o., 2009, ISBN 978-80-10-01780-5

[https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_\(bastrng\).html](https://www.mojevideo.sk/video/277e1/maco_mliec_michal_kubovcik_(bastrng).html)

HELDOVÁ, D., KAŠIAROVÁ, N. , TOMENGOVÁ, A. a kol. 2011. *Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov*. Bratislava : MPC, 2011

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A. 2011. *Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov*. Bratislava : MPC, 2011

TUREK, I. 2008. *Didaktika*. Bratislava : Iure Edition, 2008, ISBN 978-80-8078-198-9

13. Závěry a odporúčania:

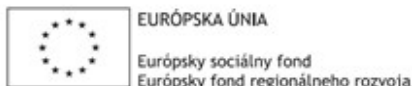
Členovia klubu si prehrávali, čítali a interpretovali textové ukážky z diela Maco Mlieč od J. G. Tajovského. Analyzovali formu diela, vonkajšiu aj vnútornú kompozíciu, znaky 2. vlny realizmu. Identifikovali rozprávača – priameho, vševediaceho, nespoľahlivého; charakterizovali postavy, vybudované na princípe protikladu – Maco - gazda. Vyhľadávali znaky kritického realizmu – dedinské prostredie a reč, spoločenskú typizáciu, nepriamu charakteristiku cez jazyk, konanie, meno, analyzovali prvky hovorového štýlu v diele, umelecké prostriedky – kontrasty, paradoxy, protiklady, prvky humoru, irónie... Charakterizovali umelecký štýl Tajovského a debatovali o tom, či môže byť prítiažlivý pre súčasného mladého človeka.

Jednotliví členovia diskutovali o zobrazení témy majetku a spoločenského postavenia gazdu a sluhu v diele, ako aj aktuálnosti spracovanej témy v dnešnej dobe. Zvažovali, či je výber tohto diela vhodný pre povinné čítanie, a či môže osloviť dnešných tínedžerov. Zároveň diskutovali o modernej alternatíve spracovania povinných diel na Baštrngu a do akej miery môže zatriktívniť či priblížiť povinné dielo dnešnému čitateľovi.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Anežka Richtariková
15. Dátum	20. 12. 2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Pavol Petrovský
18. Dátum	20. 12. 2021
19. Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium sv. Moniky, Prešov
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania v Gymnázium sv. Moniky v Prešove zlepšením čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti.
Kód ITMS projektu:	312011W807
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub pre čitateľskú gramotnosť

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium sv. Moniky

Dátum konania stretnutia: 20. 12. 2021

Trvanie stretnutia: od 14:30 hod. do 17:30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Anežka Richtariková		GSM Prešov
2.	Mgr. Andrea Harvilková		GSM Prešov
3.	PhDr. Dana Šarníková		GSM Prešov
4.	Mgr. Alena Murajdová		GSM Prešov

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia